

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

21 Ekim 2019

Sayı :30824082-610 246036
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

-Liste (5 Adet- 5 Sayfa)

-Cevap Yazısı (62 Adet, 131 Sayfa)

7/4559 GK 31
7/6138 GK 59
7/6140 GK 59
7/9083 GK 101
7/9283 GK 101
7/9569 GK 108
7/10019 GK 108
7/10116 GK 119
7/10156 GK 119
7/10306 GK 123
7/10462 GK 123
7/11504 GK 135
7/11776 GK 142
7/11780 GK 142
7/11848 GK 142
7/11981 GK 143

7/12308 GK 143
7/12415 GK 143
7/12507 GK 143
7/12724 GK 145
7/12725 GK 145
7/12732 GK 145
7/13099 GK 147
7/13564 GK 10
7/13699 GK 10
7/13831 GK 10
7/13833 GK 10
7/14036 GK 11
7/14037 GK 11
7/14182 GK 11
7/14326 GK 11
7/14327 GK 11

7/14330 GK 11
7/14434 GK 11
7/14645 GK 11
7/15133 GK 11
7/15135 GK 11
7/15237 GK 11
7/15602 GK 12
7/15607 GK 12
7/16172 GK 12
7/16360 GK 12
7/16361 GK 12
7/16441 GK 12
7/16570 GK 12
7/16571 GK 12
7/16579 GK 12
7/16754 GK 12
7/16765 GK 12
7/16763 GK 12
7/17096 GK 12
7/17097 GK 12
7/17098 GK 12
7/17246 GK 12

7/17247 GK 12
7/17843 GK 12
7/18290 GK 12
7/18293 GK 12
7/18429 GK 14
7/18551 GK 15
7/18696 GK 15
7/8221 GK 101

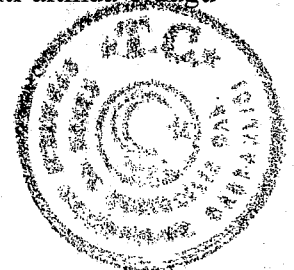
**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT ÇEPNİ'NİN
TBMM 7/11981 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Bakanlığınız tarafından sağlıklı çevre koşullarında yaşamın sağlanması ve ülke ölçeğinde ekosistem hizmetlerine destek veren korunan alan miktarının artırılması hedefiyle "Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi'nin" başlatıldığı ve bu çalışmada 830 projenin 86'sında sona gelindiği bilgisi basında yer almıştır. Doğal sit alanlarının tespit ve tescil yetkisi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğüne aittir. Genel Müdürlüğün temel görevleri doğal sit alanları, tabiat varlıkları ve özel çevre koruma bölgelerini tespit ve tescil ederek; doğal kaynakları korumak, geliştirmek, izlemek, sürdürülebilir kullanımını sağlamak ve doğal kaynaklarımızın gelecek nesillere aktarılmasını sağlamaktır. Son yıllarda ve rant odaklı ekonomik düzen, ciddi ekolojik yıkımlara neden olmaktadır. Kamuoyunda, bu proje ile doğal sit alanlarının koruma alanından çıkartılacağı, sit alanı derecelerinin değiştirilip ranta açılmasına, ekolojik yaklaşımdan uzak termik santraller, hidroelektrik santraller (HES), rüzgar enerjisi santralleri (RES) ve güneş enerjisi santralleri (GES) kurulmasına izin verileceği, doğa tahribatlarının artacağı tedirginliği de vardır.

Bu bağlamda;

- 1) Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi'nin başlatıldığı 830 proje nedir? Tamamlanmak üzere olan 86 proje hangileridir? Bakanlığınız bu konuda kamuoyuna bilgi verecek midir?
- 2) Yürütülen proje kapsamında hangi alanlar yeni sit alanı olarak tescillenmiştir? Hangi alanlar Kesin Korunacak Hassas Alanlar, 'Nitelikli Doğal Koruma Alanları ve Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanları' olarak yeniden adlandırılmıştır? Yeni kategoride önerilen yerler nelerdir?
- 3) Türkiye'deki doğal sit alanlarıyla ilgili çalışmalar sonucunda kültür ve tabiat varlığı özelliğini kaybetmiş olmasından dolayı tescili kaldırılmış olan doğal sit alanları var mıdır? Varsa nerelerdedir?
- 4) Projede yer alan heyet kimlerden oluşmuştur? Kararlarının objektifliği ne şekilde denetlenmektedir?
- 5) Proje içinde yer alan sit alanlarından, dereceleri değiştirilen orman ve hazine arazilerinden imara açılması planlanan yerler var mıdır?
- 6) Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nca doğal sit alanı ilan edilen Arılı Vadisi'nde HES yapım çalışması için inceleme yapıldığı bilgisi mevcuttur. Bakanlığınızın bu konuda bilgisi var mıdır? Başka hangi doğal sit alanlarında HES için inceleme ve çalışma yapılmaktadır?
- 7) Türkiye yüzeyinin ne kadarlık alanı, zengin biyolojik çeşitlilikle bunların doğal yaşam alanlarını barındırmaktadır? Ne kadarı sit, koruma alanıdır?
- 8) HES'lerin, doğal sit alanlarında yaratacağı ekolojik tahribat ile ilgili gerekli bilimsel inceleme ve araştırmalar yapılmış mıdır? Doğal sit alanlarının HESTerin tehditi altında olduğu endişesi için kamuoyunu aydınlatmayı düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR

1) Daha önce Bakanlığımızca yapılmış ve şu an tescil aşamaları devam etmekte olan Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projeleri sonucunda Ülkemiz genelinde 2430 adet mevcutta tescilli olan doğal sit alanı tekrar değerlendirilmiş ve bu alanlar 830 adet tescile hazır dosya haline getirilmiştir. Mevcutta doğal sit olmayıp İl Müdürlüklerimizce önerilmiş alanlar ve daha önce Bakanlığımızca gerçekleştirilmiş olan Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projelerinde yeniden değerlendirilmesi yapılamamış doğal sit alanlarının değerlendirilerek, öneri kategorilerinin ve sınırların belirlenebilmesi amacıyla ihalesi yapılmış olan "Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi", 2018-2019 yıllarında yatırım programına alınmış olup tamamlanan projenin Bakanlığımızca kabul işlemleri devam etmektedir. "Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi" kapsamında Türkiye genelinde, Adana, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Denizli, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya, Muğla, Nevşehir, Trabzon Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu ve Bağlı İllerini içeren 86 alana ait biyo-ekolojik (flora, fauna, habitat), jeolojik, hidrojeolojik, jeomorfolojik değerler ve peyzaj değerleri bilimsel çalışmalar ışığında yeniden değerlendirilmiştir. Çalışılmış olan alanların yeni sit statülerinin tesciline ait süreç henüz başlamamıştır. Tescil edilen alanların ilanları Bakanlığımız internet sayfasında yayınlanarak, İl Müdürlüklerimizce askıya çıkılarak ve Resmi Gazete aracılığı ile duyurulmaktadır.

2) 2014-2016 yılları arasında mevcut doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi için gerçekleştirilmiş olan "Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi" kapsamında çalışılan alanların tescil işlemleri halen devam etmektedir. Bu kapsamda mevcutta doğal sit olan alanların yeni statüleri, alanında uzman olan çalışma ekiplerinin hazırladığı bilimsel raporlar doğrultusunda, Türkiye genelinde 27 adet Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonlarınca karara bağlanarak Bakanlığımıza tescil edilmek üzere gönderilmektedir. Sonrasında idari tescil süreci başlamaktadır. Tescil süreçleri henüz tamamlanmadığı için Kesin Korunacak Hassas Alan, Nitelikli Doğal Koruma Alanı ve Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı olan alanların sayıları, büyüklükleri vb. özellikleriyle ilgili envanter işlemleri netlik kazanmamıştır.

Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi ise tamamlanmış olup Bakanlığımızca kabul işlemleri devam etmektedir. Proje kapsamında çalışılmış olan alanların yeni sit statülerinin tesciline ait süreç henüz başlamamıştır.

3) Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projelerinde süreç devam etmektedir. Sürecin tamamlanmasından sonra tescil edilen ve tescili kaldırılan alanlar netlik kazanacaktır.

4) Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesinde, biyolojik çeşitlilik araştırma projeleri, koruma alanları yönetim planları, ekosistem değerlendirmeleri ve uygulamaları ile ilgili en az 5 yıllık deneyime ve Prof. Dr. unvanına sahip bir Ekolog proje yürütücüsü olarak görev almıştır. Bununla birlikte çalışma konularında en az 5 yıl deneyimli Ekolog, Ornitolog, Memeli Uzmanı, Botanik Uzmanı, Omurgasız Uzmanı, Herpetolog, Hidrojeolog veya Jeoloji Mühendisi, Paleontolog, Hidrobiyolog, Peyzaj Mimarı, Harita Mühendisi ve CBS Uzmanından oluşan ekipler görev almıştır.

5) Daha önce Bakanlığımızca yapılmış ve şu an tescil aşamaları devam etmekte olan Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projelerinde süreç devam etmektedir. Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi kapsamında çalışılmış olan alanların ise yeni sit statülerinin tesciline ait süreç henüz başlamamıştır. Her iki projede de çalışılan alanların biyo-ekolojik (flora, fauna, habitat), jeolojik, hidrojeolojik, jeomorfolojik ve peyzaj özellikleri uzmanlarınca değerlendirilip ulusal ve uluslararası bilimsel kriterler göz önünde bulundurularak koruma statüleri belirlenmiş olup bilimsel olmayan ve mevzuata aykırı hiçbir veri altlık olarak kullanılmamaktadır.

6) Rize İli, Fındıklı İlçesi sınırları içerisinde yer alan Arılı Deresi ve Abuçağlayan Vadisi 1. ve 3. Derece Doğal Sit Alanları, Bakanlığımızca ileri bir tarihte yapılması planlanan yeni bir "Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi"nde yeniden değerlendirmeye alınacaktır.

7) Ülkemizde doğal sit alanlarının oranı ülke yüz ölçümünün % 2,5'ini kaplamaktadır. Bakanlığımız Ülkemiz ve içinde bulunduğu bölgenin ekosistem bütünlüğü ile biyolojik çeşitliliğin korunması amacıyla tüm korunan alanların ülke yüzölçümüne oranını artırmayı hedeflemektedir.

8) Doğal sit alanlarında yapılması planlanan HES projeleri var ise, talep sahibi resmi veya özel kurumlar/şirketler projelerinin doğal sit alanı sınırları içerisinde kalan kısımları için Türkiye genelinde 27 adet olan Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonları'nın iznini almak zorundadır. Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonları Kanun, ilgili mevzuat ve ilke kararları doğrultusunda kararlar almakta olup; onaylanan kararlara kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler uymak zorundadır.

Bölge komisyonlarınca izin verilmeyen projeler doğal sit alanı sınırları içerisinde yapılamamaktadır. Bakanlığımız ilgili mevzuatlar çerçevesinde, doğal sit alanlarının tespiti, tescili, ilanı, ekolojik öneme sahip türlerin korunması, izlenmesi, denetimi, alana yönelik yapılan koruma amaçlı planların incelenmesi, onaylanması vb. faaliyetleri yürütmektedir.

